

רע"פ 4584/15 - משהור משאהרה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4584/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: משהור משאהרה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 2.6.2015, בעפ"ג 33865-02-15, שניתן על-ידי כב' השופטים: ר' כרמל; כ' מוסק ו-ש' רנר

בשם המבקש: עו"ד יוסף סמארה; עו"ד ג'ריס דחדולי

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים: ר' כרמל; כ' מוסק; ו-ש' רנר), בעפ"ג 33865-02-15, מיום 3.5.2015, בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ש' הרבסט), בת"פ 54456-01-13, מיום 29.1.2015.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2.

המבקש הורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של ניכוי מס תשומות שלא כדין, לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ); ומסירת דוחות הכוללים ידיעות כוזבות, לפי סעיף 117(ב) לחוק מע"מ. מעובדות כתב האישום המתוקן בשנית עולה, כי חברה שאותה ניהל המבקש, הגישה דוחות תקופתיים המכילים ידיעות כוזבות, וניכתה מס תשומות בסך ₪ 272,712 באמצעות חשבוניות "פיקטיביות", וזאת במטרה להתחמק מתשלום מס.

3.

בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשיו של המבקש, ציין בית משפט השלום כי המדובר "בעבירה מתמשכת ולא במעידה חד פעמית", באשר המעשים בוצעו על פני 4 חודשים, והיקפם הכספי "אינו מן הנמוכים". לצד זאת, נתן בית משפט השלום את דעתו לעובדה שמחדליו של המבקש הוסרו במלואם, "עניין שיש בו כדי ללמד על [המבקש] ועל חרטתו הכנה בגין מעשיו". לפיכך, קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה נע בין מאסר על תנאי למאסר שירות. לצורך גזירת עונשו של המבקש בתוך המתחם, זקף בית משפט השלום לקולת העונש את מצבה הרפואי של בתו של המבקש, הסובלת ממגבלות שכלית ונזקקת לעזרתו התדירה. לחובתו של המבקש, נשקל סכומה הגבוה של העלמת המס, שהיווה "שיקול מכריע בעיני". לבסוף, הטיל בית משפט השלום על המבקש 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור, במשך 3 שנים, את העבירות בהן הורשע או כל עבירה המוזכרת בסעיף 117 לחוק מע"מ; וקנס בסך ₪ 10,000 או 90 ימי מאסר תמורתו.

4.

המשיבה הגישה ערעור על קולת עונשו של המבקש לבית המשפט המחוזי בירושלים, וערעורה התקבל, ביום 3.5.2015. בשים לב למגמת הפסיקה, להחמיר בענישה בגין עבירות כלכליות "נוכח חומרתן, הנזק שהן מסבות לאוצר המדינה, קלות ביצוען והקושי בחשיפתן", קבע בית המשפט המחוזי כי עונשו של המבקש, חורג ממתחם הענישה לקולה, ולכן קיימת הצדקה להתערב בו. על-כן, השית בית המשפט המחוזי על המבקש 2 חודשי מאסר שירות על דרך של עבודות שירות, וזאת בנוסף על העונשים שהוטלו עליו בבית משפט השלום.

הבקשה לרשות ערעור

5.

הבקשה שלפניי נסובה, מטבע הדברים, על חומרת עונשו של המבקש. נטען, כי ישנה הצדקה מיוחדת להקל בעונשו של המבקש, ולבטל את רכיב המאסר לריצוי על דרך של עבודות שירות שהושת עליו בבית המשפט המחוזי, וזאת נוכח מצבה הרפואי של בתו. עוד נטען, כי העונש אשר הושת על המבקש, בסופו של יום, "חורג בהרבה מנורמת הענישה המקובלת במקרים דומים". אשר לזמן שחלף מאז ביצוע העבירות על-ידי המבקש ועד לגזירת עונשו, נטען בבקשה כי "את עונשו האמיתי [המבקש] כבר קיבל, כאשר בפרק זמן זה הוא חי בפחד תמידי, באי ודאות". המבקש הדגיש, כי הוא הסיר, זה מכבר, את מלוא המחדל, בכך שהוא פרע את חובו לרשויות מע"מ, דבר שראוי שיהווה נסיבה לקולת עונשו. לבסוף, טוען המבקש כי הוא מצוי בעיצומו של שיקום כלכלי, "והאינטרס הציבורי לא ייצא נשכר אם יוטל עליו עונש מאסר אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות".

דיון והכרעה

6.

דין הבקשה להידחות. הבקשה שלפניי אינה עונה על אמות המידה שנקבעו בפסיקתו של בית משפט זה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", שכן הבקשה אינה מעוררת שאלה משפטית כבדת משקל או רחבת היקף, החורגת מעניינים הפרטי של עמוד 2

הצדדים לה, ואין מתעורר חשש כי נגרם למבקש עיוות דין או אי-צדק מהותי (רע"פ 3998/15 פלוני נ' מדינת ישראל (28.6.2015) (להלן: עניין פלוני); רע"פ 4389/15 עואד נ' מדינת ישראל (28.6.2015); רע"פ 3503/15 ג'וזף נ' מדינת ישראל (28.6.2015) (להלן: עניין ג'וזף)).

עוד רואה אני לציין, כי עניינה של הבקשה שלפניי בחומרת העונש שהושת על המבקש, וכידוע, טעם זה אינו מצדיק, ככלל, מתן רשות ערעור, אלא כאשר העונש שנגזר על המבקש סוטה בצורה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת והראויה למעשים דומים (עניין ג'וזף, רע"פ 2945/15 אבו חנין נ' מדינת ישראל (3.5.2015); רע"פ 2450/15 אזרזר נ' מדינת ישראל (15.4.2015)). לאחר שבחנתי את החומר שלפניי, נחה דעתי, כי עונשו של המבקש אינו סוטה כהוא זה ממדיניות הענישה המקובלת והראויה בעבירות דומות, ובוודאי שאין מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות זו. עונשו של המבקש ראוי, מידתי ומאזן כהלכה בין כלל השיקולים הצריכים לעניין.

מטעמים אלו, כשלעצמם, אין בידי להיעתר לבקשה.

7. למעלה מן הצורך, אציין כי אינני מקבל את טענתו של המבקש בנוגע לסיכויי השיקום בעניינו. סבורני, כי האינטרס השיקומי של המבקש, ככל שקיים כזה בנסיבות העניין, אינו יכול להצדיק הקלה נוספת בעונשו. כפי שצינתי ברע"פ 4218/15 אמסלם נ' מדינת ישראל (18.6.2015):

"אמת נכון הדבר, כי האינטרס שעניינו שיקומו של הנאשם, איננו אינטרס אישי של אותו נאשם בלבד, אלא שמדובר באינטרס חברתי כולל, לשקם את מי שסרו מדרכם, ולהחזירם לדרך המוטב. יחד עם זאת, יש לזכור, כי אינטרס זה מונח לצד יתר שיקולי הענישה העומדים על הפרק, בעת שנגזר עונשו של הנאשם" (ראו גם: רע"פ 2945/15 אבו חנין נ' מדינת ישראל (3.5.2015); רע"פ 1787/15 עמר נ' מדינת ישראל (24.3.2015)).

ועוד יש להזכיר, בהקשר לכך, כי עבירות כלכליות, ובכללן עבירות המס, טומנות בחובן חומרה מיוחדת, המצדיקה ענישה מרתיעה במסגרתה מוקנה משקל נמוך לנסיבותיו האישיות של הנאשם. לאמור:

"כשעסקין בעבירות מס ככלל, כנפסק לא אחת, שיקולי ההרתעה גוברים על נסיבותיו האישיות של הנאשם, אף אם אינם מאיינים אותו: 'נוכח פגיעתה הקשה של עבריינות המס במשק, בכלכלה, במגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, ואף בשל הקושי הרב שבחשיפתה, יש לנקוט ביד קשה בטיפול בעבירות אלה ולהעניק משקל מיוחד להיבט ההרתעתי של העבריינים, במסגרת שיקולי הענישה'" (רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל (3.11.2010); ראו גם: עניין פלוני; ראו גם: רע"פ 7964/13 רובינשטיין נ' מדינת ישראל (31.12.2013)).

8. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור נדחית.

המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 6.10.2015, עד השעה 10:00, ביחידת עבודות השירות בבאר שבע, כפי שקבע בית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, י"ט בתמוז התשע"ה (6.7.2015).

ש ו פ ט